

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/1/2005

STOSUNEK DO INNYCH NARODÓW

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, STYCZEŃ 2005

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
22 października 2004 roku

W jednym z ostatnich sondaży¹ po raz kolejny pytaliśmy Polaków o sympatię i niechęć do innych narodów. Badaniem objęliśmy trzydzieści dwa narody, które w większości reprezentują kraje wchodzące w skład Unii Europejskiej, ale także naszych sąsiadów niebędących członkami Unii, jak również kilka największych narodów pozaeuropejskich.

Badani określali swój stosunek do poszczególnych narodów, zamieszczonych na przedstawionej im liście w porządku alfabetycznym, za pomocą 7-punktowej skali: od -3 (maksymalna niechęć) do +3 (maksymalna sympatia). Środek skali (0) oznaczał obojętność. Uzyskane w ten sposób dane przedstawiono w formie zagregowanej do trzech kategorii: sympatii (punkty na skali od +1 do +3), obojętności (0) i niechęci (od -1 do -3). Wskazuje to na zasięg sympatii bądź niechęci Polaków do danego narodu. Dodatkową informacją jest średnia sympatii, czyli średnia arytmetyczna punktów dodatnich i ujemnych przyznanych danemu narodowi. Miara ta uwzględnia także natężenie sympatii lub niechęci - wielkość średniej zależy bowiem nie tylko od tego, czy badany deklarował sympatię bądź niechęć do danego narodu, ale też od tego, jaką siłę przypisał tym uczuciom, np. czy określił sympatię na +3 czy też tylko na +1.

¹ Sondaż „Aktualne problemy i wydarzenia” (175) przeprowadzono w dniach 3-6 grudnia 2004 roku na liczącej 973 osoby reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 1

Narody	Jak by Pan(i) określił(a) swój stosunek do innych narodów?				Średnie*
	Sympatia	Obojętność	Niechęć	Trudno powiedzieć	
	w procentach				
Włosi	50	33	11	6	+0,74
Czesi	49	32	14	5	+0,66
Hiszpanie	47	33	12	8	+0,68
Anglicy	46	32	17	6	+0,57
Amerykanie	45	32	20	4	+0,51
Francuzi	45	31	19	5	+0,48
Grecy	44	34	12	10	+0,62
Węgrzy	43	37	13	7	+0,59
Holendrzy	42	35	13	10	+0,60
Szwedzi	42	34	13	11	+0,59
Słowacy	41	35	16	8	+0,48
Irlandczycy	39	32	15	15	+0,55
Litwini	38	34	21	8	+0,34
Duńczycy	35	38	14	13	+0,45
Niemcy	33	30	34	3	-0,05
Finowie	32	36	16	16	+0,39
Japończycy	32	31	22	15	+0,25
Austriacy	31	39	21	9	+0,21
Słoweńcy	30	36	21	13	+0,23
Łotysze	29	34	23	14	+0,15
Ukraińcy	29	32	34	5	-0,11
Estończycy	26	35	21	18	+0,13
Bułgarzy	22	35	32	10	-0,19
Białorusini	21	33	37	8	-0,31
Chińczycy	20	30	37	13	-0,36
Żydzi	18	29	45	8	-0,67
Rosjanie	18	25	53	4	-0,72
Wietnamczycy	17	30	38	15	-0,42
Serbowie	15	30	40	16	-0,53
Romowie (Cyganie)	15	24	56	5	-1,01
Rumuni	14	24	54	8	-0,86
Arabowie	11	20	59	9	-1,20

* Średnie mierzone na skali od -3 (maksymalna niechęć) do +3 (maksymalna sympatia)

Najbardziej pozytywny stosunek mają Polacy do Włochów i Czechów. Sympatię do nich deklaruje co drugi badany. Niewiele rzadziej z sympatią spotykają się Hiszpanie i Anglicy, a także Amerykanie, Francuzi, Grecy, Węgrzy, Holendrzy, Szwedzi i Słowacy. Do wszystkich tych narodów sympatię deklaruje powyżej 40% Polaków, a niechęć - o ponad połowę mniejsza grupa. Równocześnie o narodach tych Polacy mają na ogół wyrobioną opinię, co najwyżej jedna dziesiąta (najczęściej jednak mniej) wskazuje odpowiedź „trudno powiedzieć”.

Do następnej grupy narodów zaliczyć można takie, w stosunku do których sympatia również przeważa nad niechęcią, jednak proporcje pozytywnych i negatywnych uczuć są bardziej wyrównane. Na ogół też więcej niż co dziesiąty Polak powstrzymuje się od określenia swojego stosunku do nich. Do tej grupy zaliczają się Irlandczycy, Litwini, Duńczycy, Finowie, Japończycy, Austriacy, Słoweńcy, Łotysze i Estończycy. W stosunku do wszystkich wymienionych dotychczas narodowości średnie sympatii Polaków mają znak dodatni.

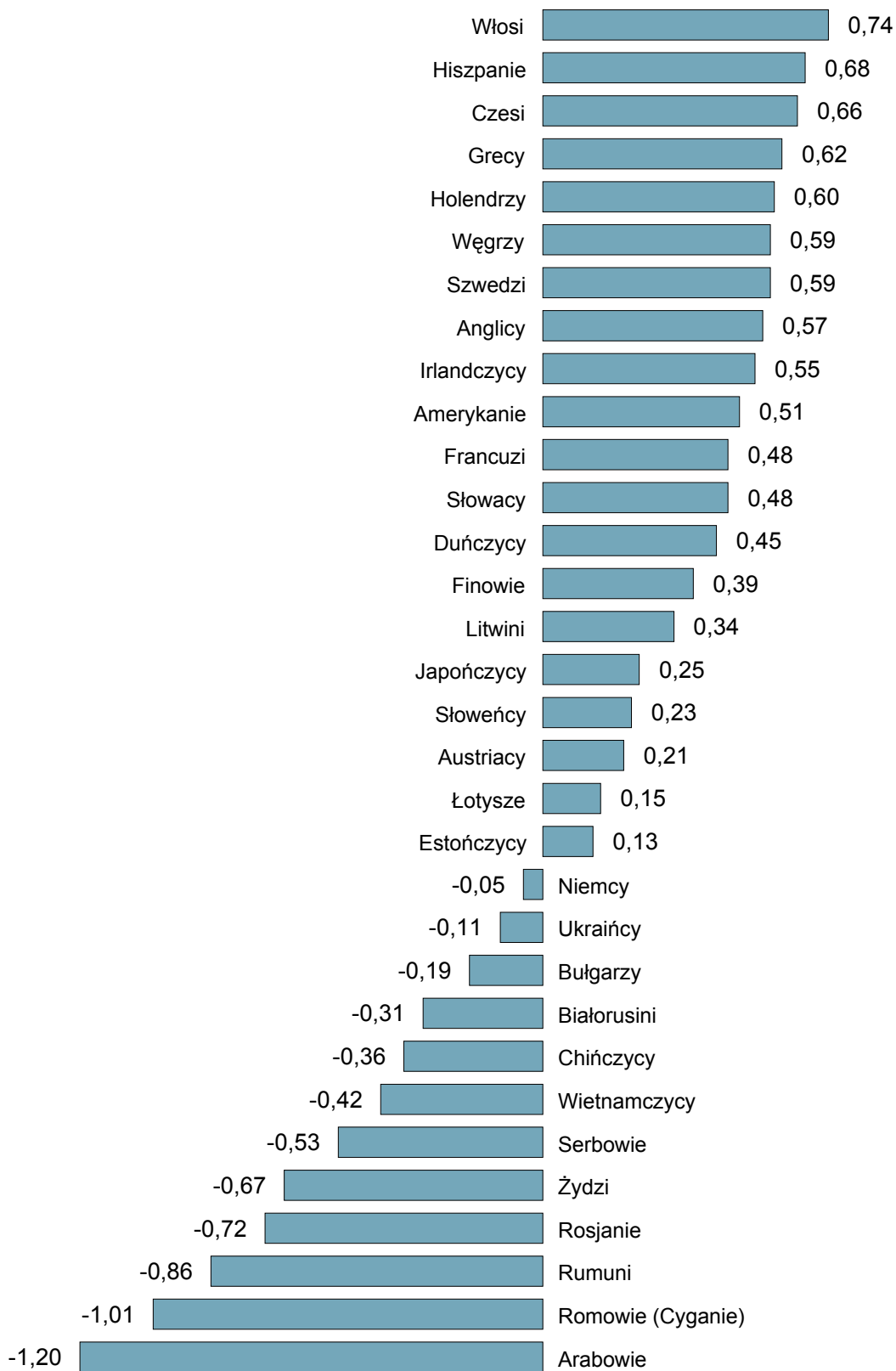
Odrębną pozycję zajmują Niemcy. W stosunku do nich Polacy dzielą się na trzy niemal równoliczne grupy: tak samo często jak sympatię deklarują niechęć, a tylko minimalnie rzadziej obojętność. Zarazem prawie wszyscy badani mają do nich wyrobiony stosunek (zaledwie 3% wskazań „trudno powiedzieć”). Średnia wartość na skali sympatii-antypatii do Niemców jest bardzo bliska zera, jednak ma znak ujemny.

Z kolei trzeba wyodrębnić narody, wobec których pozytywne i negatywne uczucia Polaków są stosunkowo wyrównane, lecz z przewagą niechęci. Są to Ukraińcy i Bułgarzy. Można tu też zaliczyć Białorusinów i Chińczyków, choć stosunek do nich jest bardziej jednoznacznie negatywny. Jeszcze bardziej krytycznie odnoszą się Polacy do Żydów, Wietnamczyków i Serbów - niechęć do nich wyrażają ponad dwukrotnie częściej niż sympatię.

Wreszcie w stosunku do czterech spośród trzydziestu dwóch uwzględnionych w badaniu narodów ponad połowa Polaków deklaruje niechęć, a zaledwie kilkanaście procent - sympatię. Są to Rosjanie, Rumuni, Romowie (Cyganie) i Arabowie.

RYS.1. STOSUNEK POLAKÓW DO POSZCZEGÓLNYCH NARODÓW

ŚREDNIE NA SKALI OD -3 (MAKSYMALNA NIECHĘĆ) DO +3 (MAKSYMALNA SYMPATIA)

Postawy wobec innych narodów, przejawiające się w deklarowaniu do nich sympatii lub niechęci, wynikają z jednej strony z osobistych obserwacji i doświadczeń z kontaktów z przedstawicielami tych narodów, z drugiej zaś opierają się na historycznie ukształtowanych i silnie zakorzenionych w zbiorowej świadomości stereotypach. Przedstawione tutaj dane dają podstawę do sformułowania hipotezy, że wspólną regułą rządzącą stosunkiem Polaków do innych narodów są dwa ogólne stereotypy, odzwierciedlające nasze aspiracje kulturowe i cywilizacyjne - stereotyp szeroko rozumianego Zachodu, do którego odnosimy się z sympatią, oraz równie szeroko pojmowanego Wschodu, do którego podchodzimy z dużą rezerwą, a nawet niechęcią. Nietrudno bowiem zauważyć, że nacje, w stosunku do których mniej lub bardziej wyraźnie przeważa sympatia, to najczęściej narody krajów Europy Zachodniej - Anglicy², Francuzi, Holendrzy, Irlandczycy, Austriacy, a także krajów skandynawskich - Szwedzi, Duńczycy, Finowie, oraz stosunkowo odległych krajów śródziemnomorskich - Włosi, Hiszpanie, Grecy. O narodach tych (oczywiście wraz z Amerykanami) można powiedzieć, że stanowią dla nas pozytywną grupę odniesienia - chcielibyśmy się do nich upodobnić, być zaliczani do ich grona, w potocznej świadomości bowiem uosabiają one rozwinięty, bogaty Zachód. Wraz z nimi wśród narodów darzonych sympatią znaleźli się nasi południowi sąsiedzi - Czesi, Słowacy, Węgrzy oraz Słoweńcy, jak również mieszkańcy krajów bałtyckich - Litwini, Łotysze i Estończycy. Charakterystyczne jest, że w tej szerokiej kategorii lubianych przez Polaków narodów zachodnich znaleźli się także Japończycy. Wskazuje to na decydującą rolę kryterium, ogólnie mówiąc, cywilizacyjnego w deklarowaniu sympatii do innych narodów.

Z drugiej zaś strony narody, w stosunku do których częściej deklarowano niechęć niż sympatię, to narody bałkańskie - Bułgarzy, Rumuni, Serbowie, nie mówiąc już o naszych wschodnich sąsiadach - Ukraińcach (mimo że w ostatnim czasie³ stosunek do nich znacznie się poprawił), a także Białorusinach, Rosjanach. W tej grupie znaleźli się również - w przeciwieństwie do Japończyków - Chińczycy, Wietnamczycy oraz Arabowie.

² W ankiecie posługujemy się potocznie przyjętym w języku polskim określeniem „Anglicy” jako synonimem właściwego dla mieszkańców Wielkiej Brytanii określenia „Brytyjczycy”.

³ Por. komunikaty CBOS: „Wpływ ostatnich wydarzeń na Ukrainie na stosunek Polaków do Ukraińców” oraz „Reakcje na wydarzenia na Ukrainie”, grudzień 2004.

Tabela 2. Zmiany **sympatii** do poszczególnych narodów

Narody	Wskazania respondentów według terminów badań										
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2001	2002	2003	2004
	w procentach										
Amerykanie	62	58	63	59	64	61	54	50	58	56	45
Anglicy	47	41	51	51	55	50	45	44	51	49	46
Arabowie	-	-	-	-	-	-	-	-	16	13	11
Austriacy	41	37	48	49	47	43	40	37	40	36	31
Białorusini	19	17	18	21	22	19	18	26	26	22	21
Bułgarzy	19	16	23	23	23	20	20	25	26	24	22
Chińczycy	-	-	-	-	-	21	19	22	26	22	20
Czesi	38	30	43	44	45	41	44	47	50	50	49
Duńczycy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	35
Estończycy	-	-	-	-	-	-	-	24	31	28	26
Finowie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	32
Francuzi	61	51	67	62	60	58	53	55	51	48	45
Grecy	-	-	-	-	-	-	-	43	44	45	44
Hiszpanie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47
Holendrzy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	42
Irlandczycy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	39
Japończycy	-	-	43	48	43	35	33	33	39	36	32
Litwini	24	22	35	36	36	29	30	36	38	36	38
Łotysze	-	-	-	-	-	-	-	26	29	29	29
Niemcy	23	26	35	43	38	32	31	32	38	36	33
Romowie (Cyganie)	-	6	10	12	10	10	13	17	15	16	15
Rosjanie	17	16	17	21	20	19	17	23	24	22	18
Rumuni	9	8	11	12	11	10	13	15	15	15	14
Serbowie	10	12	14	15	16	13	14	17	18	17	15
Słowacy	33	32	44	38	39	36	34	42	42	43	41
Słoweńcy	-	-	-	-	-	-	-	32	34	34	30
Szwedzi	44	40	53	52	49	43	41	44	46	48	42
Ukraińcy	12	9	14	16	15	13	16	19	22	19	29
Węgrzy	47	41	56	48	47	44	44	47	48	45	43
Wietnamczycy	-	-	-	-	-	20	21	23	24	19	17
Włosi	63	54	66	62	63	55	53	54	54	53	50
Żydzi	15	17	25	26	28	19	19	19	23	21	18

Tabela 3. Zmiany **niechęci** do poszczególnych narodów

Narody	Wskazania respondentów według terminów badań										
	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2001	2002	2003	2004
	w procentach										
Amerykanie	9	13	10	9	6	10	12	14	12	17	20
Anglicy	16	20	17	13	12	16	15	18	15	19	17
Arabowie	-	-	-	-	-	-	-	-	54	60	59
Austriacy	19	20	20	12	14	17	18	21	19	25	21
Białorusini	47	49	53	50	46	48	50	40	36	44	37
Bułgarzy	41	43	42	39	39	41	40	36	30	35	32
Chińczycy	-	-	-	-	-	36	37	35	32	39	37
Czesi	28	32	25	22	19	22	18	15	15	18	14
Duńczycy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	14
Estończycy	-	-	-	-	-	-	-	26	20	26	21
Finowie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	16
Francuzi	9	13	8	6	8	11	11	9	12	19	19
Grecy	-	-	-	-	-	-	-	13	14	15	12
Hiszpanie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12
Holendrzy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13
Irlandczycy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15
Japończycy	-	-	21	16	18	23	24	22	21	25	22
Litwini	43	43	33	31	30	34	29	24	24	26	21
Łotysze	-	-	-	-	-	-	-	27	23	29	23
Niemcy	53	45	38	31	30	39	39	36	31	38	34
Romowie (Cyganie)	-	75	73	70	71	69	64	56	60	61	56
Rosjanie	56	59	59	57	53	55	57	47	43	49	53
Rumuni	66	68	68	70	66	66	63	56	55	58	54
Serbowie	55	51	57	49	44	50	48	42	42	45	40
Słowacy	27	27	22	21	22	26	21	15	17	20	16
Słoweńcy	-	-	-	-	-	-	-	21	18	23	21
Szwedzi	14	17	14	12	12	17	14	14	12	17	13
Ukraińcy	65	66	63	60	60	59	58	49	48	51	34
Węgrzy	18	21	14	16	16	20	15	15	14	19	13
Wietnamczycy	-	-	-	-	-	34	38	33	35	42	38
Włosi	6	12	8	7	8	11	11	8	10	12	11
Żydzi	51	47	45	41	41	48	49	47	46	47	45

Z tego schematu wyłamuje się jedynie stosunek do Niemców. Jest on bardziej złożony, gdyż z jednej strony Niemcy należą do kręgu rozwiniętych, bogatych krajów zachodnich, które Polacy darzą dużą sympatią, z drugiej jednak stosunki polsko-niemieckie obarczone są wyjątkowo dużym bagażem historycznych zaszłości. Dlatego też rozkład deklarowanej sympatii i niechęci w stosunku do Niemców odbiega od omówionego tutaj ogólnego schematu. Trzeba dodać, że w ciągu ostatniego dziesięciolecia deklaracje te zmieniały się bardzo dynamicznie. Na początku ubiegłej dekady zdecydowanie przeważała niechęć. Jednak w ciągu zaledwie kilku lat nastąpiła bardzo wyraźna zmiana - były okresy, kiedy notowaliśmy nawet przewagę sympatii do Niemców. Od paru lat proporcje deklarowanych uczuć w stosunku do nich są, ogólnie biorąc, wyrównane. Wydaje się, że na postawy wobec Niemców w bardzo niewielkim stopniu wpłynęły niedawne nieporozumienia związane z wystąpieniami „wypędzonych”. W ostatnich latach obserwujemy bowiem pewien spadek sympatii Polaków do Niemców, ale towarzyszy temu raczej wzrost deklaracji obojętności, a nie niechęci.

W porównaniu z rokiem ubiegłym bardzo wyraźnie zmienił się stosunek Polaków do dwóch spośród uwzględnionych w sondażu narodów: Amerykanów i Ukraińców. W odniesieniu do Amerykanów sympatia zmalała, a w odniesieniu do Ukraińców odwrotnie - wzrosła.

Zmiana stosunku do Ukraińców nie ogranicza się tylko do wzrostu sympatii i jeszcze wyraźniejszego spadku niechęci. Zarazem zwiększył się też optymizm co do pozytywnego rozwoju wzajemnych relacji między Polakami a Ukraińcami. Znajduje to proste wytłumaczenie w wydarzeniach, jakie w ostatnim okresie miały miejsce na Ukrainie, a które Polacy śledzili z dużym zainteresowaniem i życzliwością. Pisaliśmy o tym w odrębnych komunikatach⁴. Niemniej nadal w stosunku do Ukraińców niechęć przeważa nad sympatią.

Bardziej złożona jest próba odpowiedzi na pytanie, co spowodowało widoczny spadek sympatii do Amerykanów. Przez całe ubiegłe dziesięciolecie, odkąd badamy stosunek do innych narodów, Amerykanie niezmiennie cieszyli się sympatią ponad połowy Polaków, zajmując obok Włochów pierwsze lub drugie miejsce. Wprawdzie obecnie nadal znajdują się w czołówce najbardziej lubianych narodów, ale na wyraźnie dalszej pozycji, a deklarowana do nich sympatia jest o 11 punktów procentowych mniejsza niż przed rokiem. Można przypuszczać, że wynika to z dezaprobaty interwencji Stanów Zjednoczonych w Iraku.

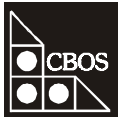
⁴ Por. przypis 3.

Zapewne jednak nie jest to jedyna przyczyna. Ubiegłoroczny sondaż poświęcony stosunkowi do innych narodów realizowaliśmy bowiem po sześciu miesiącach od rozpoczęcia przez Stany Zjednoczone działań na Bliskim Wschodzie. Wprawdzie większość Polaków od początku była przeciwna interwencji amerykańskiej w Iraku, ale odsetek przeciwników tych działań wzrósł od grudnia 2003 roku do września 2004 zaledwie o kilka punktów⁵. Spadek sympatii do Amerykanów musi więc mieć także inne przyczyny. Może to być sprawa amerykańskich wiz dla Polaków, o czym w ostatnim okresie było bardzo głośno. Ponadto dopiero po przystąpieniu naszego kraju do Unii Europejskiej wymaganie od Polaków wiz, których nie potrzebują obywatele „starej” Unii, nabrało posmaku dyskryminacji. Należy jednak zauważyć, że spadkowi sympatii do Amerykanów towarzyszy nie tyle wzrost niechęci, ile częstsze deklarowanie obojętności.

Niewielkie, kilkupunktowe spadki deklaracji zarówno sympatii, jak i obojętności obserwujemy w stosunku do większości uwzględnionych w badaniu narodów, przede wszystkim tych, które są dobrze postrzegane przez ankietowanych. Być może mamy do czynienia z ogólniejszą tendencją polegającą na tym, że Polacy zaczynają odnosić się do innych narodów bardziej powściągliwie, a mniej emocjonalnie.

Opracował
Michał STRZESZEWSKI

⁵ Zob. komunikat CBOS „Polacy o misji stabilizacyjnej w Iraku”, grudzień 2004.

A N E K S

Tabela 1. Stosunek do **Amerikanów**

(%)

	Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	20	32	45	4	972
Płeć					
Mężczyźni	23	32	43	2	466
Kobiety	17	32	46	6	507
Wiek					
18-24 lat	22	26	50	2	153
25-34	25	26	48	1	178
35-44	18	38	43	1	163
45-54	19	37	42	2	200
55-64	16	31	48	5	113
65 lat i więcej	15	32	39	14	165
Miejsce zamieszkania					
Wieś	17	35	43	5	359
Miasto do 20 tys.	16	29	48	7	119
20-100 tys.	19	33	45	2	187
101-500 tys.	23	33	43	1	189
501 tys.i więcej mieszk.	28	21	47	4	118
Wykształcenie					
Podstawowe	15	32	45	8	275
Zasadnicze zawodowe	20	38	39	3	253
Średnie	22	30	46	2	338
Wyższe	24	22	53	1	107
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	28	24	48	0	77
Prac.umysł.niż.szczebla	22	34	41	3	73
Pracownicy fiz.- umysł.	24	26	49	1	75
Robotnicy wykwalifikowani	20	46	34	1	85
Robotnicy niewykwalifik.	26	29	45	0	41
Rolnicy	17	36	43	5	52
Pracujący na własny rach.	19	21	59	0	38
Bierni zawodowo					
Renciści	18	29	48	4	99
Emeryci	16	32	40	12	199
Uczniowie i studenci	23	34	43	1	77
Bezrobotni	19	33	47	1	114
Gospodynie domowe i inni	9	30	57	5	43
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	20	41	38	1	139
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	20	35	45	0	71
sekt. pryw. poza rolnict.	26	23	50	1	182
prywatnym gosp. rolnym	15	40	41	4	56
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	19	27	53	1	146
301-500	23	39	34	4	159
501-900	21	31	44	4	196
901-1200	23	31	41	5	96
Powyżej 1200 zł	32	13	51	3	56
Ocena własnych war. mater.					
Złe	20	30	45	5	290
Średnie	21	35	40	5	409
Dobre	18	29	51	2	272
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	20	27	47	5	82
Raz w tygodniu	19	33	45	3	453
1-2 razy w miesiącu	25	33	40	3	145
Kilka razy w roku	17	31	47	4	212
W ogóle nie uczestniczy	19	29	43	8	78
Poglądy polityczne					
Lewica	25	22	53	0	115
Centrum	22	30	47	2	348
Prawica	19	33	47	1	244
Trudno powiedzieć	16	38	35	11	264

Tabela 2. Stosunek do **Arabów**

(%)

	Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	59	20	11	9	972
Płeć					
Mężczyźni	63	21	10	7	466
Kobiety	57	20	12	12	507
Wiek					
18-24 lat	59	22	14	5	153
25-34	65	15	16	4	178
35-44	61	23	10	6	163
45-54	65	21	9	5	200
55-64	62	17	12	9	113
65 lat i więcej	43	24	6	27	165
Miejsce zamieszkania					
Wieś	54	24	10	12	359
Miasto do 20 tys.	54	21	16	9	119
20-100 tys.	68	13	11	8	187
101-500 tys.	59	25	10	6	189
501 tys.i więcej mieszk.	69	11	9	11	118
Wykształcenie					
Podstawowe	46	28	8	17	275
Zasadnicze zawodowe	66	15	12	7	253
Średnie	62	19	12	6	338
Wyższe	69	15	12	5	107
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	69	15	11	4	77
Prac.umysł.niż.szczebla	66	17	12	4	73
Pracownicy fiz.- umysł.	63	15	8	14	75
Robotnicy wykwalifikowani	61	25	10	4	85
Robotnicy niewykwalifik.	54	26	14	6	41
Rolnicy	56	30	8	6	52
Pracujący na własny rach.	77	7	14	2	38
Bierni zawodowo					
Renciści	55	18	17	10	99
Emeryci	51	21	6	22	199
Uczniowie i studenci	63	19	15	3	77
Bezrobotni	58	23	14	6	114
Gospodynie domowe i inni	64	22	9	5	43
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	62	20	12	6	139
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	67	18	11	4	71
sekt. pryw. poza rolnict.	66	16	10	7	182
prywatnym gosp. rolnym	59	28	7	6	56
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	53	25	14	8	146
301-500	56	22	15	6	159
501-900	55	22	12	12	196
901-1200	71	16	5	9	96
Powyżej 1200 zł	70	12	12	6	56
Ocena własnych war. mater.					
Złe	56	23	9	11	290
Średnie	59	21	9	12	409
Dobre	64	17	16	4	272
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	65	14	8	13	82
Raz w tygodniu	60	22	10	9	453
1-2 razy w miesiącu	60	21	10	9	145
Kilka razy w roku	60	19	13	9	212
W ogóle nie uczestniczy	51	20	18	11	78
Poglądy polityczne					
Lewica	64	15	13	8	115
Centrum	65	19	11	5	348
Prawica	65	18	9	7	244
Trudno powiedzieć	46	26	11	17	264

Tabela 3. Stosunek do **Białorusinów**

(%)

	Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	37	33	21	8	972
Płeć					
Mężczyźni	42	34	19	5	466
Kobiety	33	32	23	12	507
Wiek					
18-24 lat	41	33	22	4	153
25-34	39	30	27	5	178
35-44	39	37	19	5	163
45-54	41	32	23	4	200
55-64	33	36	23	8	113
65 lat i więcej	29	31	15	25	165
Miejsce zamieszkania					
Wieś	35	35	21	8	359
Miasto do 20 tys.	33	33	24	9	119
20-100 tys.	39	33	19	9	187
101-500 tys.	37	36	22	5	189
501 tys.i więcej mieszk.	46	20	22	12	118
Wykształcenie					
Podstawowe	32	36	17	15	275
Zasadnicze zawodowe	41	31	22	6	253
Średnie	39	32	23	7	338
Wyższe	38	33	24	5	107
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	40	34	22	4	77
Prac.umysł.niż.szczebla	44	27	25	5	73
Pracownicy fiz.- umysł.	53	23	18	6	75
Robotnicy wykwalifikowani	29	41	26	4	85
Robotnicy niewykwalifik.	53	35	12	0	41
Rolnicy	28	43	23	5	52
Pracujący na własny rach.	41	25	28	7	38
Bierni zawodowo					
Renciści	40	28	22	10	99
Emeryci	29	33	17	21	199
Uczniowie i studenci	35	34	28	4	77
Bezrobotni	42	35	19	4	114
Gospodynie domowe i inni	29	40	22	9	43
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	40	32	25	2	139
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	47	36	16	2	71
sekt. pryw. poza rolnict.	42	28	23	6	182
prywatnym gosp. rolnym	32	41	21	5	56
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	36	33	26	5	146
301-500	43	29	20	9	159
501-900	38	33	20	9	196
901-1200	33	37	21	9	96
Powyżej 1200 zł	43	22	30	5	56
Ocena własnych war. mater.					
Złe	41	30	19	10	290
Średnie	36	34	19	11	409
Dobre	35	35	27	3	272
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	40	35	15	10	82
Raz w tygodniu	38	34	20	8	453
1-2 razy w miesiącu	37	32	24	7	145
Kilka razy w roku	36	34	22	8	212
W ogóle nie uczestniczy	33	24	29	14	78
Poglądy polityczne					
Lewica	38	30	25	6	115
Centrum	42	29	25	4	348
Prawica	42	33	20	4	244
Trudno powiedzieć	27	40	15	18	264

Tabela 4. Stosunek do Czechów

(%)

	Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	14	32	49	5	972
Płeć					
Mężczyźni	16	31	51	2	466
Kobiety	12	33	47	7	507
Wiek					
18-24 lat	14	29	54	3	153
25-34	14	25	59	2	178
35-44	12	38	47	2	163
45-54	15	31	52	2	200
55-64	12	36	47	5	113
65 lat i więcej	16	36	32	16	165
Miejsce zamieszkania					
Wieś	12	35	48	5	359
Miasto do 20 tys.	11	30	50	9	119
20-100 tys.	12	36	48	4	187
101-500 tys.	19	29	50	2	189
501 tys.i więcej mieszk.	19	24	51	6	118
Wykształcenie					
Podstawowe	11	39	40	10	275
Zasadnicze zawodowe	17	31	50	2	253
Średnie	13	28	55	3	338
Wyższe	18	30	51	2	107
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	14	32	53	1	77
Prac.umysł.niż.szczebla	19	21	56	5	73
Pracownicy fiz.- umysł.	11	34	52	4	75
Robotnicy wykwalifikowani	11	34	55	1	85
Robotnicy niewykwalifik.	14	34	52	0	41
Rolnicy	14	35	48	3	52
Pracujący na własny rach.	7	31	62	0	38
Bierni zawodowo					
Renciści	14	35	43	8	99
Emeryci	17	36	35	12	199
Uczniowie i studenci	13	29	59	0	77
Bezrobotni	18	28	52	2	114
Gospodynie domowe i inni	6	37	51	6	43
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	15	27	57	1	139
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	10	34	52	3	71
sekt. pryw. poza rolnict.	12	32	53	3	182
prywatnym gosp. rolnym	13	37	47	3	56
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	11	32	54	3	146
301-500	12	37	45	6	159
501-900	13	34	50	4	196
901-1200	19	27	49	5	96
Powyżej 1200 zł	20	32	45	3	56
Ocena własnych war. mater.					
Złe	12	32	48	8	290
Średnie	16	35	44	5	409
Dobre	13	28	57	1	272
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	17	32	40	12	82
Raz w tygodniu	14	35	48	3	453
1-2 razy w miesiącu	14	32	50	4	145
Kilka razy w roku	15	30	52	4	212
W ogóle nie uczestniczy	8	25	56	11	78
Poglądy polityczne					
Lewica	12	34	51	3	115
Centrum	14	31	53	2	348
Prawica	18	28	52	2	244
Trudno powiedzieć	12	37	39	12	264

Tabela 5. Stosunek do **Japończyków**

(%)

	Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	22	31	32	15	972
Płeć					
Mężczyźni	23	32	36	9	466
Kobiety	22	30	29	19	507
Wiek					
18-24 lat	30	32	33	4	153
25-34	27	23	41	9	178
35-44	23	36	32	9	163
45-54	19	35	32	14	200
55-64	21	29	31	19	113
65 lat i więcej	14	30	23	33	165
Miejsce zamieszkania					
Wieś	22	34	27	17	359
Miasto do 20 tys.	22	33	29	16	119
20-100 tys.	20	29	40	11	187
101-500 tys.	28	34	34	4	189
501 tys.i więcej mieszk.	16	19	38	27	118
Wykształcenie					
Podstawowe	20	36	22	22	275
Zasadnicze zawodowe	26	32	30	12	253
Średnie	23	30	37	11	338
Wyższe	17	22	49	13	107
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	16	24	50	11	77
Prac.umysł.niż.szczebla	26	27	37	10	73
Pracownicy fiz.- umysł.	26	31	33	10	75
Robotnicy wykwalifikowani	21	34	35	10	85
Robotnicy niewykwalifik.	25	30	35	11	41
Rolnicy	17	37	28	18	52
Pracujący na własny rach.	24	15	49	13	38
Bierni zawodowo					
Renciści	16	33	27	24	99
Emeryci	18	31	24	28	199
Uczniowie i studenci	25	32	39	4	77
Bezrobotni	28	33	32	7	114
Gospodynie domowe i inni	36	44	18	3	43
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	18	27	45	10	139
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	23	30	36	11	71
sekt. pryw. poza rolnict.	26	27	36	11	182
prywatnym gosp. rolnym	20	37	24	18	56
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	22	37	28	13	146
301-500	29	30	31	10	159
501-900	21	34	30	15	196
901-1200	21	31	33	15	96
Powyżej 1200 zł	23	22	43	11	56
Ocena własnych war. mater.					
Złe	18	36	28	19	290
Średnie	24	31	29	16	409
Dobre	24	26	42	7	272
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	18	33	26	23	82
Raz w tygodniu	25	35	27	14	453
1-2 razy w miesiącu	22	32	32	14	145
Kilka razy w roku	22	22	44	12	212
W ogóle nie uczestniczy	12	32	40	15	78
Poglądy polityczne					
Lewica	21	27	41	10	115
Centrum	29	29	32	11	348
Prawica	19	30	40	11	244
Trudno powiedzieć	17	37	21	24	264

Tabela 6. Stosunek do **Litwinów**

(%)

	Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	21	34	38	8	972
Płeć					
Mężczyźni	22	36	38	4	466
Kobiety	19	32	38	12	507
Wiek					
18-24 lat	23	41	33	3	153
25-34	22	29	44	5	178
35-44	17	38	38	6	163
45-54	23	34	38	5	200
55-64	17	32	42	9	113
65 lat i więcej	19	30	31	21	165
Miejsce zamieszkania					
Wieś	18	39	35	8	359
Miasto do 20 tys.	18	35	39	8	119
20-100 tys.	22	32	40	7	187
101-500 tys.	25	32	38	5	189
501 tys.i więcej mieszk.	21	24	40	15	118
Wykształcenie					
Podstawowe	18	42	28	13	275
Zasadnicze zawodowe	26	35	33	6	253
Średnie	22	27	45	7	338
Wyższe	13	31	50	6	107
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	16	27	50	7	77
Prac.umysł.niż.szczebla	23	24	45	7	73
Pracownicy fiz.- umysł.	22	38	36	4	75
Robotnicy wykwalifikowani	18	38	41	3	85
Robotnicy niewykwalifik.	29	44	27	0	41
Rolnicy	17	47	32	5	52
Pracujący na własny rach.	27	21	48	4	38
Bierni zawodowo					
Renciści	18	28	36	17	99
Emeryci	17	32	35	16	199
Uczniowie i studenci	21	40	38	1	77
Bezrobotni	26	35	34	5	114
Gospodynie domowe i inni	23	41	31	5	43
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	21	29	47	3	139
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	18	43	37	2	71
sekt. pryw. poza rolnict.	22	30	41	7	182
prywatnym gosp. rolnym	20	48	27	5	56
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	20	34	38	8	146
301-500	21	37	36	6	159
501-900	21	37	35	7	196
901-1200	19	38	36	7	96
Powyżej 1200 zł	14	24	56	5	56
Ocena własnych war. mater.					
Złe	22	32	37	9	290
Średnie	20	37	33	10	409
Dobre	19	32	45	3	272
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	23	34	33	9	82
Raz w tygodniu	21	35	36	9	453
1-2 razy w miesiącu	19	40	36	4	145
Kilka razy w roku	21	29	43	7	212
W ogóle nie uczestniczy	18	27	41	14	78
Poglądy polityczne					
Lewica	19	30	47	4	115
Centrum	25	33	37	5	348
Prawica	18	32	45	5	244
Trudno powiedzieć	19	39	26	17	264

Tabela 7. Stosunek do Niemców

(%)

	Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	34	30	33	3	972
Płeć					
Mężczyźni	35	29	34	2	466
Kobiety	33	30	32	5	507
Wiek					
18-24 lat	28	29	40	2	153
25-34	35	24	41	1	178
35-44	28	35	35	2	163
45-54	33	33	32	2	200
55-64	35	30	33	2	113
65 lat i więcej	45	26	18	10	165
Miejsce zamieszkania					
Wieś	33	30	33	3	359
Miasto do 20 tys.	26	29	40	5	119
20-100 tys.	33	30	34	3	187
101-500 tys.	35	35	28	2	189
501 tys.i więcej mieszk.	44	21	30	5	118
Wykształcenie					
Podstawowe	36	29	28	7	275
Zasadnicze zawodowe	36	27	35	2	253
Średnie	34	31	33	2	338
Wyższe	25	35	38	2	107
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	28	32	40	0	77
Prac.umysł.niż.szczebla	24	42	29	5	73
Pracownicy fiz.- umysł.	35	23	41	1	75
Robotnicy wykwalifikowani	33	34	33	0	85
Robotnicy niewykwalifik.	29	27	42	2	41
Rolnicy	38	27	30	4	52
Pracujący na własny rach.	34	18	48	0	38
Bierni zawodowo					
Renciści	39	26	28	7	99
Emeryci	42	28	23	7	199
Uczniowie i studenci	28	31	41	1	77
Bezrobotni	33	32	36	0	114
Gospodynie domowe i inni	27	37	32	5	43
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	27	36	37	1	139
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	36	28	35	2	71
sekt. pryw. poza rolnict.	30	29	40	1	182
prywatnym gosp. rolnym	43	26	28	4	56
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	34	26	38	2	146
301-500	30	34	33	3	159
501-900	35	30	32	3	196
901-1200	34	32	32	2	96
Powyżej 1200 zł	39	26	33	3	56
Ocena własnych war. mater.					
Złe	36	32	29	4	290
Średnie	35	30	30	5	409
Dobre	31	27	42	0	272
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	35	29	32	5	82
Raz w tygodniu	34	32	33	2	453
1-2 razy w miesiącu	38	30	30	3	145
Kilka razy w roku	32	27	38	4	212
W ogóle nie uczestniczy	34	29	30	7	78
Poglądy polityczne					
Lewica	28	28	43	1	115
Centrum	37	26	36	1	348
Prawica	35	32	31	1	244
Trudno powiedzieć	31	34	27	9	264

Tabela 8. Stosunek do Romów (Cyganów)

(%)

	Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	56	24	15	5	972
Płeć					
Mężczyźni	62	22	12	4	466
Kobiety	52	25	17	7	507
Wiek					
18-24 lat	63	23	12	2	153
25-34	59	20	18	4	178
35-44	57	24	14	5	163
45-54	57	26	14	4	200
55-64	50	27	18	5	113
65 lat i więcej	52	23	13	13	165
Miejsce zamieszkania					
Wieś	58	26	11	6	359
Miasto do 20 tys.	46	22	21	10	119
20-100 tys.	54	25	16	4	187
101-500 tys.	60	26	14	0	189
501 tys.i więcej mieszk.	60	11	17	11	118
Wykształcenie					
Podstawowe	56	22	14	8	275
Zasadnicze zawodowe	59	24	13	4	253
Średnie	56	24	16	4	338
Wyższe	52	24	17	7	107
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	54	23	17	6	77
Prac.umysł.niż.szczebla	55	22	18	5	73
Pracownicy fiz.- umysł.	67	20	7	6	75
Robotnicy wykwalifikowani	52	28	16	4	85
Robotnicy niewykwalifik.	52	32	17	0	41
Rolnicy	64	25	5	6	52
Pracujący na własny rach.	62	13	22	2	38
Bierni zawodowo					
Renciści	47	22	21	10	99
Emeryci	52	25	13	10	199
Uczniowie i studenci	61	25	12	1	77
Bezrobotni	65	19	15	1	114
Gospodynie domowe i inni	57	30	10	3	43
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	47	32	17	4	139
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	62	23	11	4	71
sekt. pryw. poza rolnict.	61	17	17	5	182
prywatnym gosp. rolnym	66	23	5	6	56
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	56	22	19	3	146
301-500	52	29	14	5	159
501-900	54	29	13	4	196
901-1200	60	23	10	7	96
Powyżej 1200 zł	54	17	22	6	56
Ocena własnych war. mater.					
Złe	55	23	16	7	290
Średnie	56	26	11	7	409
Dobre	58	20	19	3	272
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	50	21	21	9	82
Raz w tygodniu	56	27	13	5	453
1-2 razy w miesiącu	65	21	10	4	145
Kilka razy w roku	56	22	17	5	212
W ogóle nie uczestniczy	51	18	20	12	78
Poglądy polityczne					
Lewica	54	28	16	2	115
Centrum	62	19	16	3	348
Prawica	58	22	14	6	244
Trudno powiedzieć	50	28	12	10	264

Tabela 9. Stosunek do **Rosjan**

(%)

	Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	53	25	18	4	972
Płeć					
Mężczyźni	56	26	17	1	466
Kobiety	50	24	20	6	507
Wiek					
18-24 lat	54	26	18	1	153
25-34	52	20	26	2	178
35-44	53	29	16	2	163
45-54	56	27	15	2	200
55-64	51	25	19	5	113
65 lat i więcej	50	22	17	11	165
Miejsce zamieszkania					
Wieś	51	28	18	3	359
Miasto do 20 tys.	51	21	22	6	119
20-100 tys.	52	25	19	5	187
101-500 tys.	54	27	18	0	189
501 tys.i więcej mieszk.	61	17	17	6	118
Wykształcenie					
Podstawowe	55	24	14	7	275
Zasadnicze zawodowe	52	27	18	3	253
Średnie	54	24	20	2	338
Wyższe	48	26	24	2	107
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	52	22	26	0	77
Prac.umysł.niż.szczebla	47	28	23	2	73
Pracownicy fiz.- umysł.	62	22	15	1	75
Robotnicy wykwalifikowani	53	25	22	0	85
Robotnicy niewykwalifik.	54	27	17	2	41
Rolnicy	49	33	16	2	52
Pracujący na własny rach.	51	28	17	4	38
Bierni zawodowo					
Renciści	56	17	19	7	99
Emeryci	50	23	16	10	199
Uczniowie i studenci	56	28	16	0	77
Bezrobotni	55	26	18	2	114
Gospodynie domowe i inni	48	35	14	3	43
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	49	29	21	1	139
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	65	19	16	0	71
sekt. pryw. poza rolnict.	51	25	22	1	182
prywatnym gosp. rolnym	51	32	15	2	56
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	51	29	18	2	146
301-500	54	23	19	4	159
501-900	53	24	20	4	196
901-1200	62	20	15	3	96
Powyżej 1200 zł	57	23	17	3	56
Ocena własnych war. mater.					
Złe	57	24	15	4	290
Średnie	49	27	19	5	409
Dobre	55	22	21	1	272
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	54	26	14	6	82
Raz w tygodniu	53	27	17	3	453
1-2 razy w miesiącu	57	25	15	3	145
Kilka razy w roku	48	25	24	3	212
W ogóle nie uczestniczy	59	12	20	8	78
Poglądy polityczne					
Lewica	50	27	22	2	115
Centrum	55	23	21	1	348
Prawica	58	24	17	1	244
Trudno powiedzieć	48	28	14	10	264

Tabela 10. Stosunek do **Słowaków**

(%)

	Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	16	35	41	8	972
Płeć					
Mężczyźni	18	34	44	4	466
Kobiety	14	37	38	11	507
Wiek					
18-24 lat	18	36	41	5	153
25-34	20	27	50	3	178
35-44	13	42	41	4	163
45-54	18	35	42	6	200
55-64	15	36	40	8	113
65 lat i więcej	13	38	29	21	165
Miejsce zamieszkania					
Wieś	14	36	41	9	359
Miasto do 20 tys.	17	30	43	10	119
20-100 tys.	14	39	44	4	187
101-500 tys.	18	37	40	5	189
501 tys.i więcej mieszk.	22	29	36	12	118
Wykształcenie					
Podstawowe	15	38	34	13	275
Zasadnicze zawodowe	20	35	37	7	253
Średnie	14	36	45	5	338
Wyższe	14	30	52	5	107
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	18	30	48	3	77
Prac.umysł.niż.szczebla	15	27	51	6	73
Pracownicy fiz.- umysł.	18	29	48	5	75
Robotnicy wykwalifikowani	14	38	46	2	85
Robotnicy niewykwalifik.	15	43	39	3	41
Rolnicy	16	37	42	5	52
Pracujący na własny rach.	14	45	42	0	38
Bierni zawodowo					
Renciści	14	35	39	12	99
Emeryci	13	37	31	19	199
Uczniowie i studenci	18	40	41	1	77
Bezrobotni	24	28	42	6	114
Gospodynie domowe i inni	9	54	33	4	43
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	16	34	48	2	139
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	15	39	43	3	71
sekt. pryw. poza rolnict.	16	30	49	5	182
prywatnym gosp. rolnym	15	39	41	5	56
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	15	39	40	6	146
301-500	14	38	41	7	159
501-900	18	34	40	8	196
901-1200	18	38	40	5	96
Powyżej 1200 zł	10	33	53	4	56
Ocena własnych war. mater.					
Złe	13	38	39	9	290
Średnie	19	35	37	9	409
Dobre	15	32	49	3	272
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	15	36	37	12	82
Raz w tygodniu	15	37	40	7	453
1-2 razy w miesiącu	20	37	39	4	145
Kilka razy w roku	17	34	42	8	212
W ogóle nie uczestniczy	13	26	48	13	78
Poglądy polityczne					
Lewica	19	31	47	3	115
Centrum	19	36	41	4	348
Prawica	15	32	48	5	244
Trudno powiedzieć	11	40	31	18	264

Tabela 11. Stosunek do **Węgrów**

(%)

	Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	13	37	43	7	971
Płeć					
Mężczyźni	13	37	47	4	466
Kobiety	14	36	40	10	506
Wiek					
18-24 lat	20	37	40	3	153
25-34	14	37	45	4	178
35-44	10	34	51	5	163
45-54	11	37	50	3	200
55-64	10	36	46	7	113
65 lat i więcej	14	38	27	22	164
Miejsce zamieszkania					
Wieś	14	40	38	8	359
Miasto do 20 tys.	11	33	44	12	119
20-100 tys.	10	35	49	5	186
101-500 tys.	12	39	45	3	189
501 tys.i więcej mieszk.	17	27	46	9	118
Wykształcenie					
Podstawowe	15	43	31	12	275
Zasadnicze zawodowe	16	36	41	6	253
Średnie	12	33	51	5	337
Wyższe	6	34	56	4	107
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	10	34	53	3	77
Prac.umysł.niż.szczebla	16	28	50	6	73
Pracownicy fiz.- umysł.	14	35	45	5	75
Robotnicy wykwalifikowani	11	40	48	1	85
Robotnicy niewykwalifik.	18	38	44	0	41
Rolnicy	11	45	37	7	52
Pracujący na własny rach.	6	22	66	7	38
Bierni zawodowo					
Renciści	18	34	37	12	99
Emeryci	13	37	33	17	198
Uczniowie i studenci	17	41	39	3	77
Bezrobotni	12	40	45	3	114
Gospodynie domowe i inni	7	39	51	3	43
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	11	38	51	1	139
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	14	34	48	3	71
sekt. pryw. poza rolnict.	13	29	52	6	182
prywatnym gosp. rolnym	10	50	33	7	56
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	17	41	37	5	146
301-500	13	39	40	7	159
501-900	15	38	40	8	196
901-1200	7	41	46	6	95
Powyżej 1200 zł	12	23	59	6	56
Ocena własnych war. mater.					
Złe	12	39	39	10	290
Średnie	15	36	41	7	408
Dobre	11	35	50	4	272
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	21	38	29	11	82
Raz w tygodniu	15	36	43	6	453
1-2 razy w miesiącu	13	44	39	5	145
Kilka razy w roku	10	34	49	7	211
W ogóle nie uczestniczy	5	34	51	11	78
Poglądy polityczne					
Lewica	8	34	55	3	115
Centrum	15	38	43	5	347
Prawica	12	33	51	4	244
Trudno powiedzieć	14	40	31	15	264

Tabela 12. Stosunek do **Wietnamczyków**

(%)

	Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	38	30	17	15	972
Płeć					
Mężczyźni	41	32	17	11	465
Kobiety	35	28	18	19	507
Wiek					
18-24 lat	49	25	19	7	153
25-34	45	21	24	11	178
35-44	38	35	16	11	163
45-54	35	40	15	10	199
55-64	33	29	20	18	113
65 lat i więcej	27	26	11	35	165
Miejsce zamieszkania					
Wieś	36	32	15	17	358
Miasto do 20 tys.	35	30	21	14	119
20-100 tys.	33	31	21	16	187
101-500 tys.	43	32	19	7	189
501 tys.i więcej mieszk.	46	18	14	22	118
Wykształcenie					
Podstawowe	34	32	13	21	275
Zasadnicze zawodowe	41	29	15	15	252
Średnie	37	29	23	11	338
Wyższe	42	26	18	14	107
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	50	20	18	12	77
Prac.umysł.niż.szczebla	42	32	21	6	73
Pracownicy fiz.- umysł.	48	25	14	14	75
Robotnicy wykwalifikowani	32	36	22	11	85
Robotnicy niewykwalifik.	48	32	16	5	41
Rolnicy	43	31	15	10	52
Pracujący na własny rach.	36	34	14	16	38
Bierni zawodowo					
Renciści	25	34	21	20	99
Emeryci	29	27	14	31	199
Uczniowie i studenci	47	25	21	6	77
Bezrobotni	41	27	23	9	113
Gospodynie domowe i inni	36	47	7	10	43
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	44	27	20	8	139
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	40	35	17	7	71
sekt. pryw. poza rolnict.	42	27	17	14	182
prywatnym gosp. rolnym	45	34	12	10	56
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	34	32	21	12	146
301-500	42	27	18	13	159
501-900	35	34	16	16	196
901-1200	42	30	15	14	96
Powyżej 1200 zł	45	26	19	10	56
Ocena własnych war. mater.					
Złe	33	31	17	20	290
Średnie	38	30	15	17	409
Dobre	42	28	22	8	272
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	35	32	13	20	82
Raz w tygodniu	36	33	16	15	453
1-2 razy w miesiącu	42	30	15	13	145
Kilka razy w roku	42	24	20	14	212
W ogóle nie uczestniczy	32	24	28	16	78
Poglądy polityczne					
Lewica	42	26	22	10	114
Centrum	43	25	19	12	348
Prawica	39	33	18	11	244
Trudno powiedzieć	29	34	12	25	264

Tabela 13. Stosunek do Żydów

(%)

	Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	45	29	18	8	972
Płeć					
Mężczyźni	51	28	16	5	466
Kobiety	38	30	21	11	507
Wiek					
18-24 lat	40	33	22	5	153
25-34	43	27	25	5	178
35-44	41	38	16	5	163
45-54	51	28	16	5	200
55-64	46	25	19	11	113
65 lat i więcej	46	25	11	18	165
Miejsce zamieszkania					
Wieś	51	29	13	7	359
Miasto do 20 tys.	38	28	22	12	119
20-100 tys.	43	33	18	6	187
101-500 tys.	38	34	24	4	189
501 tys.i więcej mieszk.	46	18	22	15	118
Wykształcenie					
Podstawowe	44	29	14	13	275
Zasadnicze zawodowe	53	26	14	7	253
Średnie	42	31	21	5	338
Wyższe	34	32	28	6	107
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	38	33	25	4	77
Prac.umysł.niż.szczebla	45	31	19	5	73
Pracownicy fiz.- umysł.	46	31	16	7	75
Robotnicy wykwalifikowani	43	33	22	3	85
Robotnicy niewykwalifik.	51	30	20	0	41
Rolnicy	55	29	8	8	52
Pracujący na własny rach.	43	34	15	9	38
Bierni zawodowo					
Renciści	43	24	19	14	99
Emeryci	46	24	14	16	199
Uczniowie i studenci	37	34	28	2	77
Bezrobotni	50	27	19	5	114
Gospodynie domowe i inni	39	43	12	6	43
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	43	35	21	1	139
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	43	34	16	7	71
sekt. pryw. poza rolnict.	45	29	19	7	182
prywatnym gosp. rolnym	56	28	8	9	56
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	47	32	18	3	146
301-500	43	32	17	8	159
501-900	47	29	18	6	196
901-1200	48	28	15	9	96
Powyżej 1200 zł	36	34	21	9	56
Ocena własnych war. mater.					
Złe	48	29	13	9	290
Średnie	45	27	17	10	409
Dobre	40	33	25	3	272
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	42	23	22	13	82
Raz w tygodniu	45	32	16	7	453
1-2 razy w miesiącu	43	37	14	6	145
Kilka razy w roku	47	25	21	8	212
W ogóle nie uczestniczy	42	20	28	10	78
Poglądy polityczne					
Lewica	42	25	29	4	115
Centrum	47	28	20	5	348
Prawica	47	32	15	5	244
Trudno powiedzieć	41	30	13	16	264